

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget omfatter to forslag på strafferettens område.

Lovforslaget indeholder således – på baggrund af Folketingets drøftelser om hvidvaskning af penge – et forslag til tilføjelse til straffelovens hæleribestemmelse, således at også hæleri med hensyn til udbyttet fra en overtrædelse af straffelovens § 289, 2. pkt., om groft smugleri kriminaliseres. Desuden behandles spørgsmålet, om et tilsvarende hæleriansvar bør indføres med hensyn til udbyttet fra overtrædelse af § 289, 1. pkt., om groft skattesvig. Denne del af lovforslaget er nærmere omtalt under pkt. 2.

Endvidere foreslås strafafsoneres pligt til at betale afsoningsomkostninger ophævet. Dette forslag bygger på en indstilling i betænkning nr. 1181/1989 om en lov om fuldbyrdelse af straf m.v., som er afgivet af en arbejdsgruppe under Straffelovrådet. Det foreslås desuden at ophæve en særlig bestemmelse i loven om udgifterne i strafferetsplejen, hvorefter udgifter til befordring for de i strafferetsplejens tjeneste virkende embedsmænd henhører under straffesagens omkostninger. Denne del af lovforslaget er nærmere omtalt under pkt. 3

2. Hæleri med hensyn til indsmugling af særlig grov karakter

2.1. Indledning

EF's Ministerråd vedtog den 10. juni 1991 direktiv 91/308/EØF om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge.

Ved direktivet fastsættes en række minimumsregler, hvorved kredit- og finansieringsinstitutter, herunder livsforsikringselskaber, pålægges pligt til dels at påse, at forretningskunders identitet oplyses, dels at undersøge og anmelde forhold til politiet, der mistænkes for at kunne have tilknytning til hvidvaskning.

I henhold til direktivet skal medlemsstaterne drage omsorg for, at hvidvaskning af penge, således som

dette er defineret i direktivet, forbydes. Ved hvidvaskning af penge forstås i direktivet en forsætlig handling, der har til formål at fortie eller tilsløre den illegale oprindelse af penge eller andre formuegoder. Det er overladt til medlemsstaterne at definere den lovovertrædelse, der danner baggrund for hvidvaskningen. Handel med narkotika skal dog medtages.

Direktivet er gennemført i dansk ret ved lov nr. 348 af 9. juni 1993 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge. Om lovforslaget henvises til Folketingstidende 1992/93, tillæg A, sp. 307 ff.

Indtil lovens vedtagelse var der ikke i dansk ret lovregler, der særligt regulerede hvidvaskning af penge.

Hvidvaskning af udbyttet fra strafbare aktiviteter er i et vist omfang kriminaliseret i straffeloven. Straffelovens § 191 a om narkotikahæleri omfatter således forsætlig hjælp til hvidvaskning af udbytte fra grovere narkotikakriminalitet. Straffelovens § 284 om hæleri med hensyn til tyveri, ulovlig omgang med hittegods, underslæb, bedrageri, databedrageri, afpresning, skyldnersvig eller røveri omfatter formentlig alle former for forsætlig hjælp til hvidvaskning af udbytte fra de nævnte forbrydelser. Ved straffelovens § 303 kriminaliseres visse former for groft uagtsomt hæleri i forbindelse med berigelsesforbrydelser. Desuden kriminaliseres ved straffelovens § 300 c visse former for forsætlig eller groft uagtsomt hæleri med hensyn til straffelovens § 282 (åger), § 300 a (visse bedragerilignende forhold) og § 300 b (visse ågerlignende forhold).

Ved affattelsen af loven om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge har man anvendt direktivets definition af »hvidvaskning« af penge. Der henvises herved til Folketingstidende 1992/93, tillæg A, sp. 307.

Ifølge lovens § 2 forstås herefter ved hvidvaskning i lovens forstand: »Konvertering, overførsel, erhvervelse, besiddelse eller anvendelse af formuegoder eller fortieelse eller tilsløring af deres art, oprindelse, lokalisering, bevægelser og ejerforhold samt forsøg herpå eller medvirken hertil med viden eller formod-